

European Securities and
Markets Authority

Data: 28 października 2020 r.
ESMA32-63-1041

STANOWISKO PUBLICZNE

Europejskie wspólne priorytety nadzorcze w odniesieniu do rocznych raportów finansowych za rok 2020

Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) niniejszym przedstawia swoje coroczne stanowisko publiczne, w którym określa europejskie wspólne priorytety nadzorcze dotyczące raportów rocznych za rok 2020, sporządzanych przez spółki notowane na giełdzie. ESMA, wspólnie z krajowymi organami nadzoru, będzie zwracała szczególną uwagę na te obszary, monitorując i oceniając stosowanie wszystkich stosownych wymogów. Dodatkowo organy nadzoru będą nadal skupiały się na zagadnieniach, które są istotne dla danego emitenta objętego analizą. Jeżeli podczas analizy zostaną wykryte istotne nieprawidłowości, organy nadzoru podejmą odpowiednie działania korygujące, a ESMA przedstawi później wnioski w swoim raporcie. Oprócz niniejszych europejskich priorytetów organy nadzoru mogą ustalić dodatkowe priorytety krajowe odnoszące się do innych zagadnień.

Wspólne priorytety nadzorcze w odniesieniu do sprawozdań finansowych sporządzonych zgodnie z MSSF na koniec 2020 roku, określone w sekcji 1 niniejszego stanowiska, dotyczą stosowania następujących standardów:

- MSR 1 *Prezentacja sprawozdań finansowych*;
- MSR 36 *Utrata wartości aktywów*;
- MSSF 9 *Instrumenty finansowe* oraz MSSF 7 *Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji*; oraz
- MSSF 16 *Leasing*.

Wspólne priorytety nadzorcze dotyczące oświadczeń na temat informacji niefinansowych¹ sporządzonych na koniec 2020 roku², określone w sekcji 2 niniejszego stanowiska, są następujące:

- Wpływ pandemii COVID-19 na kwestie niefinansowe;
- Kwestie społeczne i pracownicze;
- Model biznesowy i tworzenie wartości; oraz
- Ryzyko związane ze zmianą klimatu.

W sekcji 3 przedstawiamy pokrótce uwagi dotyczące stosowania Wytycznych ESMA w sprawie alternatywnych pomiarów wyników (ang. *Alternative Performance Measures – APM*) w kontekście COVID-19.

¹ Państwa członkowskie transponowały artykuły 19a oraz 29a dyrektywy dotyczącej rachunkowości z pewnymi różnicami. W rezultacie niektóre urzędy nadzoru mogą 1) nadzorować i żądać przekazania informacji niefinansowych tylko w przypadku, gdy zostały one określone w sprawozdaniu z działalności zarządu lub wraz z nim opublikowane, 2) mają prawo zweryfikować jedynie istnienie informacji niefinansowych, nie zaś ich treść, lub 3) nie posiadają żadnych uprawnień nadzorczych w zakresie informacji niefinansowych. Z tego powodu priorytety przedstawione w sekcji 2 mogą być różnie traktowane przez te urzędy nadzoru albo mogą nie mieć do nich zastosowania.

² Priorytety te odnoszą się również do sytuacji, w której informacje wymagane do celów oświadczenia na temat informacji niefinansowych są sporządzane w formie odrębnego sprawozdania zgodnie z artykułem 19a ust. 4 oraz artykułem 29a dyrektywy dotyczącej rachunkowości.

Wyznaczając tegoroczne priorytety, ESMA skupiła się na potrzebie zapewnienia odpowiedniej przejrzystości w kwestii konsekwencji pandemii COVID-19, które – jak można się spodziewać – z uwagi na swą wszechobecność będą miały wpływ na kilka aspektów rocznych raportów finansowych za rok 2020, publikowanych przez emitentów. W niniejszym stanowisku wykorzystano i rozwinięto niektóre z zaleceń przedstawionych już w Stanowisku publicznym ESMA³ w sprawie wpływu epidemii COVID-19 na kalkulację oczekiwanych strat kredytowych wg MSSF 9, opublikowanym w marcu 2020 r., oraz w Stanowisku publicznym ESMA z maja 2020 r.⁴ w sprawie wpływu epidemii COVID-19 na półroczne raporty finansowe. Od czasu opublikowania tego drugiego stanowiska ESMA wraz z krajowymi organami nadzoru przeprowadziła proces ustalania faktów, którego wstępne wyniki wykorzystano do sformułowania zaleceń w ramach tegorocznych priorytetów. ESMA przedstawi wyniki procesu ustalania faktów w swoim kolejnym sprawozdaniu z działalności.

Mając na uwadze panujące obecnie trudne warunki, ESMA zwraca uwagę na kwestie odpowiedzialności zarządów i rad nadzorczych emitentów oraz roli nadzorczej komitetów ds. audytu, które to kwestie mają zasadnicze znaczenie przy zapewnianiu wewnętrznej spójności oraz wysokiej jakości rocznych raportów finansowych.

Ponadto ESMA przypomina emitentom, że począwszy od roku obrotowego 2020⁵, na podstawie artykułu 4 dyrektywy w sprawie przejrzystości⁶ roczne raporty finansowe należy sporządzać zgodnie z europejskim jednolitym formatem elektronicznym (ang. *European Single Electronic Format – ESEF*)⁷. ESMA podkreśla, że cały roczny raport finansowy (tj. przynajmniej zbadane sprawozdanie finansowe, sprawozdanie zarządu z działalności oraz oświadczenie osoby upoważnionej) musi być sporządzony w formacie XHTML. Ponadto emitenci sporządzający skonsolidowane sprawozdania finansowe zgodnie z MSSF mają obowiązek znakować je przy użyciu specyfikacji Inline XBRL (iXBRL), począwszy od podstawowych sprawozdań finansowych za lata obrotowe rozpoczynające się w dniu lub po dniu 1 stycznia 2020 r. ESMA zwraca uwagę emitentów na informacje opublikowane na specjalnej podstronie strony internetowej ESMA w celu ułatwienia im zrozumienia tych wymogów⁸ oraz na informacje zawarte w różnych materiałach pomocniczych⁹ opublikowanych przez Fundację MSSF, zwłaszcza w Wytycznych dla osób sporządzających raporty.¹⁰

ESMA podkreśla, że po wystąpieniu w dniu 31 stycznia 2020 r. Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej rozpoczął się okres przejściowy, który ma potrwać do 31 grudnia 2020 r. Podobnie jak w latach ubiegłych, należy nadal uważnie śledzić przebieg negocjacji w sprawie brexitu i ujawniać informacje o wpływie decyzji Zjednoczonego Królestwa o wystąpieniu z Unii Europejskiej na działalność emitentów oraz ich informacje finansowe i niefinansowe.¹¹

³ [ESMA32-63-951](#) Stanowisko publiczne „Rachunkowe skutki epidemii COVID-19 na ustalanie oczekiwanych strat kredytowych zgodnie z MSSF 9” z dnia 25 marca 2020 r.

⁴ [ESMA32-63-972](#) Stanowisko publiczne „Wpływ epidemii COVID-19 na półroczne raporty finansowe”, z dnia 20 maja 2020 r.

⁵ W związku z COVID-19 Rada przedstawiła wniosek dotyczący zmiany dyrektywy w sprawie przejrzystości, aby umożliwić państwom członkowskim wydłużenie o rok terminów na spełnienie przez spółki giełdowe wymogu sporządzania wszystkich rocznych raportów finansowych w formacie ESEF za lata obrotowe rozpoczynające się w dniu lub po dniu 1 stycznia 2020 r. Ponieważ nadal nie ma pewności, czy wydłużenie tych terminów faktycznie nastąpi, ESMA zachęca emitentów, aby nadal przygotowywali się do spełnienia wymogu w zakresie formatu ESEF już od roku obrotowego 2020.

⁶ Dyrektywa 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym oraz zmieniająca dyrektywę 2001/34/WE.

⁷ Rozporządzenie Delegowane Komisji 2019/815 określające jednolity format elektroniczny rocznych raportów finansowych emitentów.

⁸ <https://www.esma.europa.eu/policy-activities/corporate-disclosure/european-single-electronic-format>

⁹ Źródła informacji ogólnych o taksonomii MSSF: <https://www.ifrs.org/issued-standards/ifrs-taxonomy/#resources> ¹⁰ <https://cdn.ifrs.org/-/media/feature/resources-for/preparers/xbrl-using-the-ifrs-taxonomy-a-preparers-guide-january-2019.pdf?la=en>

¹¹ https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma32-63-503_esma_european_common_enforcement_priorities_2018.pdf

SEKCJA 1: PRIORYTETY DOTYCZĄCE SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH SPORZĄDZONYCH ZGODNIE Z MSSF

Stosowanie MSR 1 *Prezentacja sprawozdań finansowych*

Założenie kontynuacji działalności

W obecnych okolicznościach skutki pandemii COVID-19 obniżają pewność co do prognoz dla poszczególnych przedsiębiorstw oraz dla całej gospodarki. Dlatego też czynnikiem niezbędnym do utrzymania zaufania inwestorów jest przejrzystość. W tym kontekście, zwłaszcza w odniesieniu do emitentów, dla których pandemia oznacza przede wszystkim negatywny wpływ na ich płynność finansową, ESMA podkreśla istotne znaczenie zapewnienia odpowiednio szczegółowych ujawnień co do zdolności kontynuowania działalności w przypadku, gdy ocena w tym zakresie wymaga znaczącego osądu. ESMA przypomina emitentom, że w tym celu należy wziąć pod uwagę wszelkie dostępne informacje dotyczące przyszłości, która odpowiada co najmniej dwunastu miesiącom od końca okresu sprawozdawczego, jak wskazano w paragrafie 26 MSR 1. Zakres analizy należy w każdym przypadku dostosować do danej sytuacji.

W szczególności, zgodnie z paragrafem 25 MSR 1 ESMA przypomina emitentom o obowiązku ujawnienia istotnych niepewności dotyczących zdarzeń lub okoliczności, które mogą nasuwać poważne wątpliwości co do zdolności jednostki do kontynuowania działalności. Takie istotne niepewności mogą być wynikiem na przykład spadku rynkowego popytu na produkty lub usługi, zakłóceń w łańcuchach dostaw, nadmiernego polegania na tymczasowym wsparciu publicznym, ograniczeń w dostępie do zasobów finansowych lub innych zmian w obowiązujących umowach dotyczących finansowania. Ponieważ pandemia COVID-19 mogła różnie wpłynąć na poszczególne aspekty działalności emitentów w poszczególnych sektorach, ESMA podkreśla również znaczenie ujawnień specyficznych dla danej jednostki.

ESMA zwraca uwagę, że emitenci, którzy dokonali znaczących osądów przy formułowaniu wniosku o braku istotnych niepewności co do zdolności kontynuowania działalności, muszą zapewnić ujawnienia dotyczące tych osądów, zgodnie z paragrafem 122 MSR 1 oraz treścią decyzji dot. agendy Komitetu ds. Interpretacji MSF z lipca 2014 r.¹² Emitenci mogą na przykład ujawnić informacje o wykonalności i skuteczności wszelkich planowanych środków łagodzących, takich jak wsparcie publiczne lub dostęp do nowych zasobów finansowych.

ESMA przypomina emitentom, że organ nadzoru może w trakcie swojej analizy zażądać informacji uzasadniających dokonaną przez emitenta ocenę zdolności kontynuowania działalności oraz ocenić zgodność tych informacji z innymi informacjami przedstawionymi i ujawnionymi w sprawozdaniu finansowym, w tym ujawnieniami wymaganymi zgodnie z MSSF 7 dotyczącymi ekspozycji na ryzyko płynności oraz inne rodzaje ryzyka finansowego.

Znaczące osądy i niepewność szacunków

Obok kwestii oceny zdolności kontynuowania działalności ESMA zwraca też uwagę, że z powodu COVID-19 zakres możliwych prawdopodobnych założeń leżących u podstaw osądów i szacunków w innych obszarach sprawozdań finansowych może być szeroki.

¹² W lipcu 2014 r. Komitet ds. Interpretacji MSF stwierdził, że: „wymogi dotyczące ujawnień zawarte w paragrafie 122 MSR 1 będą dotyczyły osądów dokonanych przy stwierdzaniu, że nie istnieją żadne istotne niepewności dotyczące zdarzeń lub okoliczności, które mogą nasuwać poważne wątpliwości co do zdolności jednostki do kontynuowania działalności”. (<https://cdn.ifrs.org/-/media/feature/supporting-implementation/agenda-decisions/ias-1-disclosure-requirements-relating-to-assessment-of-going-concern-jul-14.pdf>)

Taka sytuacja może ograniczać inwestorom możliwość podejmowania świadomych decyzji na podstawie publikowanych danych. W związku z tym jest niezmiernie istotne, aby emitenci przekazywali wystarczająco szczegółowe ujawnienia dotyczące subiektywnych ocen, których dokonało kierownictwo w procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości jednostki, a które mają najbardziej istotny wpływ na kwoty ujęte w sprawozdaniu finansowym, zgodnie z wymogami paragrafu 122 MSR 1. ESMA podkreśla także znaczenie ujawnień dotyczących podstawowych przyczyn niepewności szacunków, co do których istnieje znaczące ryzyko spowodowania istotnych korekt wartości bilansowej aktywów i zobowiązań w trakcie kolejnego roku obrotowego, zgodnie z paragrafem 125 MSR 1.

W tym kontekście emitentom zdecydowanie zaleca się przekazywanie informacji na temat wrażliwości wartości bilansowych na metody, założenia i szacunki będące podstawą ich kalkulacji, jak wskazano w paragrafie 129 MSR 1.

Zwykle przy określaniu obszarów, dla których wymagane są ujawnienia znaczących osądów i podstawowych przyczyn niepewności szacunków, istotne jest, aby emitenci brali pod uwagę te pozycje związane z ich modelem biznesowym, sytuacją finansową, efektywnością finansową i przepływami pieniężnymi, które wywołały szczególne wątpliwości i dyskusje wśród kierownictwa, organów zarządzających lub nadzorczych, w tym komitetu ds. audytu oraz biegłych rewidentów. Przy wskazywaniu tych obszarów emitenci powinni również zapewnić spójność z podstawowymi rodzajami ryzyka ujawnionymi w innych obszarach sprawozdania finansowego oraz rocznego raportu finansowego, a także odzwierciedlić spójność z obszarami uznanymi za kluczowe sprawy badania.

ESMA podkreśla również, że należy wyjaśnić, w jaki sposób pandemia COVID-19 wpłynęła na te znaczące osądy i stopień niepewności szacunków oraz w jaki sposób to z kolei wpłynęło na poszczególne pozycje sprawozdania finansowego. Na przykład zmienność cen rynkowych wywołana przez COVID-19 może być powiązana z wieloma wycenami zawartymi w sprawozdaniu finansowym, od zapasów po instrumenty finansowe. Tak samo niepewności dotyczące przyszłego rozwoju działalności w średnim i długim okresie mogą mieć wpływ na wiarygodność planów biznesowych, wymagając w ten sposób szczególnej ostrożności przy ocenianiu założeń leżących u podstaw utraty wartości aktywów (zob. poniższy rozdział dotyczący MSR 36) oraz możliwości realizacji aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Niepewność co do wyceny może dotyczyć również wyceny nieruchomości inwestycyjnych, innych pozycji sprawozdania finansowego wycenianych według wartości godziwej, a także wyceny świadczeń pracowniczych.

Prezentacja pozycji sprawozdania finansowego związanych z COVID-19

ESMA apeluje o ostrożność w kwestii odrębnego prezentowania skutku pandemii COVID-19 w rachunku zysków i strat. Z uwagi na rozległy wpływ tych skutków odrębna prezentacja może nie oddawać wiernie obecnych lub przyszłych wyników finansowych emitenta, wprowadzając w ten sposób użytkowników sprawozdań finansowych w błąd. Z tego względu ESMA zachęca emitentów do ujawniania informacji jakościowych i ilościowych na temat znaczących skutków COVID-19 oraz metod zastosowanych w celu ich określenia, w sposób zapewniający jasny i obiektywny obraz tych licznych obszarów, na które pandemia ma wpływ. Emitenci mogą rozważyć ujawnienie tych informacji w jednej notcie lub – jeśli skutki wyjaśniono w wielu notach – zamieścić wyraźne odesłania między odpowiednimi notami.

Stosowanie MSR 36 *Utrata wartości aktywów*

Jak już wspomniano w stanowisku publicznym ESMA¹³ dotyczącym półrocznych raportów finansowych, emitenci powinni dokładnie rozważyć skutki pandemii COVID-19 przy ocenie wszelkich przesłanek wskazujących na utratę wartości aktywów niefinansowych, zgodnie z paragrafem 9 MSR 36. ESMA zwraca uwagę, że gdy występuje konieczność przeprowadzenia testu na utratę wartości lub gdy jest to wymagane w ramach corocznego przeprowadzania testu na utratę wartości, testu tego nie można zastąpić testem przeprowadzonym za ostatni śródroczny okres sprawozdawczy. W szczególności ESMA przypomina emitentom, że zgodnie z wymogiem paragrafu 96 MSR 36 coroczny test na utratę wartości w przypadku ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została przypisana wartość firmy, musi być przeprowadzany co roku w tym samym terminie oraz że zasadniczo wszystkie hipotezy i założenia należy poddać ponownej ocenie i – w razie potrzeby – uaktualnić na potrzeby corocznego testu.

ESMA podtrzymuje swoje stanowisko, że negatywny wpływ pandemii COVID-19 stanowi mocny argument, że w przypadku wielu emitentów zaistniała przynajmniej jedna przesłanka wskazująca na to, że mogła wystąpić utrata wartości określona w MSR 36.

W szczególności ESMA podkreśla, że pogorszenie prognoz ekonomicznych w jednym lub wielu sektorach może mieć wpływ na wartość odzyskiwalną wartości firmy, wartości niematerialnych i aktywów trwałych takich jak np. rzeczowe aktywa trwałe. Z perspektywy wyceny, aby odzwierciedlić ten zwiększony stopień niepewności, emitenci powinni uwzględnić modelowanie wielu różnych możliwych scenariuszy przy szacowaniu przyszłych przepływów pieniężnych ośrodka wypracowującego środki pieniężne, jeżeli dzięki temu można uzyskać bardziej przydatne informacje służące nakreśleniu przyszłych zmian ekonomicznych. ESMA zwraca również uwagę, że choć prognoza przyszłych warunków ekonomicznych pozostaje nadal niepewna, od emitentów oczekuje się, że zaktualizują wszelkie założenia przyjęte w poprzednich okresach śródrocznych, po to by odzwierciedlić najnowsze dostępne informacje i dowody. ESMA zaleca, aby emitenci ujawnili, czy i w jaki sposób te założenia i wyceny uległy zmianom w porównaniu do ostatnich sprawozdań rocznych i śródrocznych.

Alternatywnie przy obliczaniu wartości odzyskiwalnej na podstawie wartości użytkowej tę dodatkową niepewność można uwzględnić poprzez dodatkową korektę stopy dyskontowej, pod warunkiem że przepływy pieniężne nie zostały już skorygowane o to samo ryzyko, jak określono w paragrafach 55–57 MSR 36. W każdym razie ESMA jest zdania, że emitenci powinni zapewnić przejrzystość również w kwestii sposobu uwzględniania niepewności w testach na utratę wartości.

Ponadto ESMA podkreśla, że zgodnie z wymogami paragrafu 33 MSR 36 do celów ustalania wartości użytkowej, przy prognozowaniu przepływów pieniężnych¹⁴ na podstawie racjonalnych i uzasadnionych założeń należy w większym stopniu wykorzystać dowody pochodzenia zewnętrznego. ESMA przypomina też emitentom, że w tych prognozach należy odzwierciedlać aktywa na podstawie ich obecnego stanu. W związku z tym nie powinny one odzwierciedlać przyszłych wpływów lub wpływów pieniężnych oczekiwanych, których wystąpienia oczekuje się w związku z przyszłą restrukturyzacją, do której jednostka jeszcze się nie zobowiązała, lub ulepszeniem lub udoskonaleniem wyników uzyskanych ze składnika aktywów, zgodnie z wymogami paragrafu 44 MSR 36.

¹³ [ESMA32-63-972](#) – Stanowisko publiczne „Wpływ epidemii COVID-19 na półroczne raporty finansowe”, 20 maja 2020 r.

¹⁴ ESMA zwraca uwagę, że zalecenia zawarte w niniejszym akapicie mogą być pomocne, gdy prognozy przepływów pieniężnych wykorzystuje się do ustalenia wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży tego składnika aktywów, w celu ustalenia wartości odzyskiwalnej zgodnie z MSR 36.

W tym kontekście ESMA przypomina emitentom, aby zapewnili odpowiednią przejrzystość szacunków i kluczowych założeń leżących u podstaw analizy utraty wartości (oraz ich zmian, które nastąpiły w ciągu danego roku), zgodnie z wymogami paragrafu 134 lit. d) oraz lit. e) MSR 36. Na przykład w obecnym kontekście emitenci powinni skupić się na hipotezie operacyjnej i finansowej, a ESMA oczekuje, że emitenci wyjaśnią: (i) czy i na kiedy przewidują realistycznie powrót do poziomów przepływów pieniężnych sprzed początku kryzysu wywołanego przez COVID-19; oraz (ii) jaki horyzont czasowy uwzględniono w scenariuszach dotyczących sytuacji po ustąpieniu tego kryzysu.

ESMA podkreśla, że zgodnie z paragrafem 134 lit. f) MSR 36 może być wymagane ujawnienie szczegółowych informacji na temat wrażliwości wartości odzyskiwalnych ośrodków wypracowujących środki pieniężne na znaczące zmiany kluczowych założeń operacyjnych i finansowych spowodowane przez COVID-19. Na przykład może być wymagana zmiana horyzontu czasowego uwzględnionego w celu określenia przewidywanego terminu powrotu do poziomów działalności gospodarczej sprzed kryzysu. ESMA podkreśla, że obecna niepewna sytuacja gospodarcza oraz trudności w prognozowaniu mogą wskazywać na to, że skala uzasadnionych możliwych zmian kluczowych założeń przyjętych na potrzeby testów na utratę wartości będzie większa niż zwykle.

ESMA przypomina też emitentom o wymogach informacyjnych dotyczących testu na utratę wartości, które mają zastosowanie zgodnie z paragrafem 135 MSR 36. ESMA podkreśla, że nawet jeśli wymogi informacyjne określone w paragrafach 134 oraz 135 MSR 36 nie będą miały zastosowania, emitenci powinni uwzględnić ujawnienie założeń i informacji o wrażliwości w odniesieniu do testu na utratę wartości zgodnie z paragrafem 129 MSR 1.

Stosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe oraz MSSF 7 Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji

Uwagi ogólne dotyczące ryzyka z tytułu instrumentów finansowych

ESMA podkreśla konieczność realizacji celu ujawnień wskazanego w paragrafie 1 MSSF 7 oraz – w związku z tym – sporządzania wymaganych ujawnień w odniesieniu do ryzyka z tytułu instrumentów finansowych, zwłaszcza ryzyka płynności i wrażliwością na ryzyko rynkowe. ESMA podkreśla, że pandemia mogła spowodować powstanie nowych rodzajów znaczącego ryzyka finansowego, które nie istniały wcześniej i które nie były aż tak znaczące. Zdarzenia i transakcje mogące wskazywać na ryzyko płynności obejmują na przykład nowe znaczące kwoty zadłużenia, renegocjacje zadłużenia, nowe uzgodnienia finansowe lub naruszenie warunków wynikających z umowy kredytowej. ESMA podkreśla konieczność, aby w stosownym przypadku ujawnienia te opierały się na informacjach wykorzystanych w sprawozdaniach wewnętrznych przedkładanych członkom kluczowego personelu kierowniczego.

ESMA przypomina emitentom o obowiązku ujawnienia sposobu powstawania ryzyka finansowego oraz zarządzania nim, przy uwzględnieniu stosownych celów, zasad i procesów mających na celu przeciwdziałanie temu ryzyku. Emitenci mają również obowiązek ujawniać informacje o koncentracji ryzyka finansowego, w tym informacje ilościowe wymagane na podstawie paragrafów 34 lit. c) oraz B8 MSSF 7, oraz informacje o sposobie ustalania koncentracji. Takie ujawnienia jakościowe należy dodać do informacji ilościowych, aby umożliwić użytkownikom sprawozdań finansowych uzyskanie całościowego obrazu charakteru i zakresu ryzyka z tytułu instrumentów finansowych, zgodnie z wymogami paragrafu 32A MSSF 7.

ESMA przypomina emitentom o wymogach informacyjnych określonych w paragrafach 39 oraz B10A–

B11F MSSF 7 dotyczących ryzyka płynności. Szczególnie ważne jest ujawnienie wystarczająco szczegółowej analizy terminów zapadalności zobowiązań finansowych oraz – w stosownych przypadkach – aktywów finansowych utrzymywanych dla celów zarządzania ryzykiem płynności.

ESMA podkreśla również, że w kontekście ujawnień dotyczących ryzyka płynności emitenci powinni zapewnić przejrzystość uzgodnień mających formę transakcji finansowania łańcuchów dostaw lub, ściślej mówiąc, transakcji faktoringu odwróconego, które mogą powodować powstanie ryzyka płynności.¹⁵ ESMA przypomina emitentom, że do takich uzgodnień mają zastosowanie ogólne wymogi informacyjne określone w paragrafach 33–35 MSSF 7 oraz wymogi szczegółowe określone w paragrafach 39 oraz B11F MSSF 7.

ESMA ponadto przypomina emitentom, którzy skorzystali ze środków restrukturyzacyjnych lub moratoriów na spłatę, że fakt ten należy jednoznacznie ujawnić, wraz z opisem takich środków lub moratoriów, aby umożliwić użytkownikom zrozumienie ewentualnego ryzyka, które może wynikać ze wstrzymaniem tego typu środków.

Uwagi szczególne dotyczące stosowania MSSF 9 przez instytucje kredytowe

ESMA przypomina emitentom, że przy wycenianiu oczekiwanych strat kredytowych zgodnie z MSSF 9 emitenci muszą obiektywnie odzwierciedlić znaczącą niepewność, jaka charakteryzuje obecne warunki gospodarcze, poprzez uwzględnienie wszystkich racjonalnych i możliwych do udokumentowania informacji, które są dostępne bez nadmiernych kosztów lub starań, dotyczących przeszłych zdarzeń, obecnych warunków i prognoz dotyczących przyszłych warunków gospodarczych, zgodnie z wymogami paragrafu 5.5.17 MSSF 9. W obecnym kontekście, zwłaszcza gdy modele oczekiwanych strat kredytowych podlegają zmianom wskutek zmieniających się okoliczności, emitenci powinni zwrócić szczególną uwagę na szczegółowe wymagania informacyjne dotyczące ich podejścia do wyceny oczekiwanych strat kredytowych, zgodnie z paragrafem 35F MSSF 7.

ESMA podkreśla konieczność przekazania ujawnień wymaganych zgodnie z paragrafem 35G MSSF 7, zwłaszcza informacji i założeń stosowanych do wyceny oczekiwanych strat kredytowych. Informacje te obejmują scenariusze makroekonomiczne oraz wszelkie zmiany w stosunku do scenariuszy wykorzystanych w prognozach za poprzedni rok oraz na potrzeby ostatniego sprawozdania śródrocznego. Ponadto ESMA zwraca uwagę, że gdy przy szacowaniu oczekiwanych strat kredytowych stosuje się korekty dokonane po zmianie modelu (tzw. komponent ekspercki kierownictwa), zgodnie z paragrafem 35B MSSF 7, należy zapewnić przejrzystość co do przesłanek i metod leżących u podstaw tych korekt, ich wpływu na szacunki oczekiwanych strat kredytowych oraz konkretnych rodzajów ryzyka, które korekty mają uchwycić, a które nie zostały w pełni lub częściowo włączone do modelu wyceny oczekiwanych strat kredytowych.

ESMA przypomina, że emitenci muszą wyjaśnić – zgodnie z paragrafem 35H MSSR 7 – zmiany w odpisie na oczekiwane straty kredytowe według klasy instrumentów finansowych w stosunku do poprzedniego okresu. Zgodnie z paragrafem 35I MSSF 7 ESMA zwraca też uwagę, że emitenci mają obowiązek wyjaśnić, w jaki sposób znaczące zmiany wartości bilansowej brutto instrumentów finansowych przyczyniły się do zmian w odpisach na oczekiwane straty kredytowe.

¹⁵ Zob. wstępną decyzję programową KIMSF ws. warunków finansowania łańcuchów dostaw—faktoringu odwróconego według podsumowania KIMSF z czerwca 2020 r., dostępnego tutaj: <https://www.ifrs.org/news-and-events/updates/ifric-updates/june-2020/#1>.

ESMA zachęca emitentów, aby dokonując tego ujawnienia, wyjaśnili charakter zaistniałych zmian, na przykład poprzez wskazanie zmian wynikających ze sprzedaży lub odpisu na oczekiwane straty kredytowe, zgodnie z wymogami paragrafu 35I lit. c), oraz wszelkich modyfikacji (np. wynikających z niektórych moratoriów na spłatę), które nie prowadzą do zaprzestania ujmowania tych aktywów, zgodnie z wymogami paragrafu 31I lit. b) MSSF 7.

ESMA podkreśla też istotność ujawniania informacji wymaganych na podstawie paragrafów 35M oraz B8H MSSF 7, dotyczących ekspozycji na ryzyko kredytowe oraz koncentracji tego ryzyka. Emitenci powinni przede wszystkim przekazać szczegółowe informacje o swoich ekspozycjach i ich jakości, np. według typu instrumentu, sektora i obszaru geograficznego, oraz wskazać, gdzie mogą w tych kategoriach występować koncentracje ryzyka. ESMA podkreśla, że należy przy tym przekazać odrębne wyjaśnienie wszelkich ekspozycji, koncentracji i znaczących zmian związanych z COVID-19 oraz innymi szczególnymi czynnikami lub zdarzeniami.

ESMA zaleca, aby zgodnie z wymogami określonymi w paragrafach 35F, 35I oraz B8A MSSF 7 instytucje kredytowe ujawniały podstawę, na której udzielono wsparcia kredytobiorcom lub innym dłużnikom, np. moratorium na spłatę, oraz wpływ tych działań na sprawozdanie finansowe. Szczególnie ważne jest wyjaśnienie, czy i w jaki sposób takie formy wsparcia wpłynęły na ocenę znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego, definicję aktywów dotkniętych utratą wartości oraz jej praktyczne zastosowanie w sektorze bankowym. Ponadto ESMA przypomina emitentom, że paragraf 36 MSSF 7 wymaga również ujawnienia informacji o skutku finansowym elementów powodujących poprawę warunków kredytowania oraz o stopniu, w jakim doprowadził on do ograniczenia ryzyka kredytowego.

Zgodnie z treścią paragrafu 1 MSSF 7, paragrafu 129 MSR 1 oraz stanowiska ESMA ws. europejskich wspólnych priorytetów nadzorczych z 2019 r.¹⁶ należy koniecznie przeprowadzić i – w stosownym przypadku – ujawnić analizy wrażliwości podziału na etapy i kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych, reprezentatywne dla profilu ryzyka kredytowego instrumentów finansowych. Oto przykłady ujawnień, których jednostka może dokonać: (i) wrażliwość oczekiwanych strat kredytowych (w tym podziału na etapy) na założenia i parametry leżące u podstaw obliczenia oczekiwanych strat kredytowych (w tym np. zastosowanie różnych scenariuszy i ich wag); (ii) przyczyny tej wrażliwości; oraz (iii) metody zastosowane do obliczenia tej wrażliwości. Ujawnienia dotyczące wrażliwości oczekiwanych strat kredytowych powinny odzwierciedlać ewentualne istotne zmiany w poszczególnych klasach instrumentów finansowych.

Stosowanie MSSF 16 *Leasing*

ESMA zwraca uwagę, że paragraf 60A MSSF 16 wymaga szczegółowych ujawnień od leasingobiorców, którzy zastosowali dokonaną przez RMSR zmianę¹⁷ zapewniającą leasingobiorcom złagodzenie wymogów przy rozliczaniu ulg w czynszach¹⁸.

¹⁶ https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma32-63-791_esma_european_common_enforcement_priorities_2019.pdf

¹⁷ Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, „Ulg w czynszach związane z Covid-19” (zmiana Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) 16 Leasing)”, maj 2020 r.

¹⁸ Zmiany te zostały przyjęte w UE na mocy Rozporządzenia Komisji (UE) 2020/1434 z dnia 9 października 2020 r. zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1126/2008 przyjmujące określone międzynarodowe standardy rachunkowości zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej 16.

ESMA podkreśla, że leasingodawcy, którzy udzieli ulgi w czynszach, zwłaszcza w sektorach, w których skutki pandemii COVID-19 były najmocniej odczuwalne, powinni dokonać stosownych ujawnień ukazujących ryzyko, że obecne warunki rynkowe mogą doprowadzić do znaczących zmian w aktywach objętych umowami leasingu operacyjnego. ESMA podkreśla, że MSSF 16 wymaga stosowania wymogów informacyjnych przewidzianych w MSR 16, MSR 36, MSR 38, MSR 40 oraz MSR 41 w odniesieniu do aktywów objętych umowami leasingu operacyjnego.

Ogólnie rzecz ujmując, ESMA przypomina leasingobiorcom o obowiązku ujawniania informacji wymaganych zgodnie z paragrafem 53 MSSF 16 w odniesieniu do kosztów, w tym kosztów amortyzacji, które wpływają na sprawozdanie z wyników za dany okres sprawozdawczy, w tym odrębnego ujawnienia kosztów związanych ze zmiennymi opłatami leasingowymi nieuwzględnionymi w wycenie zobowiązań z tytułu leasingu oraz kosztów wynikających ze zwolnień przewidzianych w MSSF 16 (np. leasing krótkoterminowy lub leasing aktywów o niskiej wartości).

ESMA podkreśla również znacznie ujawnień wymaganych w odniesieniu do leasingobiorców na podstawie paragrafu 58 MSSF 16 w zakresie analizy terminów wymagalności zobowiązań z tytułu leasingu oraz paragrafu 59 w zakresie przyszłych wpływów pieniężnych, na które leasingobiorca jest potencjalnie narażony i które nie są uwzględnione w wycenie zobowiązań z tytułu leasingu, co obejmuje narażenie wynikające ze zmiennych opłat leasingowych, z opcji przedłużenia leasingu i opcji wypowiedzenia leasingu, z gwarantowanej wartości końcowej oraz z nierozpoczętych jeszcze leasingów, do których zobligowany jest leasingobiorca.

ESMA zaleca również, aby leasingobiorcy dokładnie rozważyli ujawnienie dodatkowych informacji wskazanych w paragrafie B48 MSSF 16, które – zwłaszcza w kontekście pandemii COVID-19 – mogą stanowić uzupełnienie informacji już dostępnych użytkownikom sprawozdań finansowych i dotyczących wpływu pandemii na sytuację finansową, wyniki i przepływy pieniężne emitenta. Informacje te będą prawdopodobnie istotne dla użytkowników sprawozdań finansowych, jeśli umożliwią im zrozumienie (i) elastyczności lub szczególnych ograniczeń wynikających z umów leasingu, (ii) wrażliwości zaprezentowanych informacji na kluczowe zmienne oraz (iii) narażenia na inne rodzaje ryzyka wynikające z leasingu, na przykład ryzyka płynności, odstępstw od praktyk branżowych, niespotykanych lub wyjątkowych warunków i postanowień leasingu, które mają wpływ na portfel leasingów leasingobiorcy.

Zarówno leasingobiorcom, jak i leasingodawcom ESMA przypomina o konieczności dokonywania jednoznacznych ujawnień dotyczących zasad (polityki) rachunkowości zastosowanych przy uwzględnianiu wszelkich udzielonych lub wykorzystanych ulg.

SEKCJA 2: PRIORYTETY¹⁹ DOTYCZĄCE OŚWIADCZEŃ NA TEMAT INFORMACJI NIEFINANSOWYCH

2.1 Wpływ pandemii COVID-19 na kwestie niefinansowe

ESMA zwraca uwagę, że pandemia COVID-19 wywiera wszechogarniający wpływ na działalność emitentów w zakresie kwestii niefinansowych, o których mowa w artykułach 19a oraz 29a dyrektywy o rachunkowości (tj. kwestii środowiskowych, społecznych i pracowniczych, poszanowania praw człowieka oraz przeciwdziałania korupcji i łapownictwu).

ESMA wzywa emitentów, aby podczas sporządzania oświadczeń na temat informacji niefinansowych zwracali oni szczególną uwagę na zapewnienie przejrzystości informacji o konsekwencjach pandemii oraz działaniach podejmowanych w celu ograniczenia jej skutków. ESMA zachęca emitentów, aby dokładnie zbadali wpływ pandemii na poszczególne kwestie niefinansowe.

2.2 Kwestie społeczne i pracownicze

W swoim raporcie na temat działalności nadzorczej i regulacyjnej europejskich organów nadzoru prowadzonej w 2019 roku²⁰ ESMA podkreśliła konieczność udoskonalenia ujawnień dotyczących kwestii społecznych. W tym względzie ESMA jest zdania, że kwestie włączenia społecznego i różnorodności mogły zwrócić uwagę użytkowników raportów spółek w związku z ostatnimi apelami ze strony różnych grup społeczeństwa obywatelskiego wzywających do zapewnienia równości oraz walki z rasizmem. Na tyle zatem, na ile jest to niezbędne do zrozumienia rozwoju, wyników, pozycji oraz wpływu własnej działalności, emitenci powinni dokonać ujawnień dotyczących wspomnianych kwestii oraz przekazać informacje o tym, w jaki sposób uwzględnili je w ramach swojej polityki dotyczącej pracowników, w tym pracowników obecnych w ich łańcuchu dostaw i łańcuchu podwykonawców, klientów oraz innych istotnych interesariuszy. ESMA podkreśla też istotność ujawniania informacji o postępach poczynionych przez emitentów w obszarze kwestii społecznych i pracowniczych.

ESMA jest zdania, że kryzysy zdrowotne takie jak pandemia COVID-19 dodatkowo wymuszają konieczność zapewnienia przejrzystości w kwestiach pracowniczych, zwłaszcza tych dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy. Związane z tym tematy w kontekście COVID-19 obejmują szerokie wykorzystanie pracy zdalnej oraz strategie przywracania pracowników do miejsca pracy przy zapewnieniu przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zarządzania pracownikami (świadczących pracę bezpośrednio w miejscu pracy albo w łańcuchu dostaw i łańcuchu podwykonawców), którzy musieli kontynuować pracę w bliskim kontakcie fizycznym w czasie pandemii.

W tym kontekście ESMA zaleca, aby emitenci ujawnili politykę, którą wprowadzili wobec swoich pracowników, wraz z informacją, czy taka polityka ma charakter stały (na przykład nowe prawo pracowników do świadczenia pracy zdalnie przez określony czas). ESMA zaleca też, aby emitenci wyjaśnili, w jaki sposób wdrożono tego typu politykę.

¹⁹ Państwa członkowskie transponowały artykuły 19a oraz 29a dyrektywy dotyczącej rachunkowości z pewnymi różnicami. W rezultacie niektóre urzędy nadzoru mogą 1) nadzorować i żądać przekazania informacji niefinansowych tylko w przypadku, gdy zostały one określone w sprawozdaniu z działalności zarządu lub wraz z nim opublikowane, 2) mają prawo zweryfikować jedynie istnienie informacji niefinansowych, nie zaś ich treść, lub 3) nie posiadają żadnych uprawnień nadzorczych w zakresie informacji niefinansowych. Z tego powodu priorytety przedstawione w sekcji 2 mogą być różnie traktowane przez te urzędy nadzoru albo mogą nie mieć do nich zastosowania.

²⁰ [ESMA32-63-846](#) Raport „Działalność nadzorcza i regulacyjna europejskich organów nadzoru prowadzona w 2019 roku”, 2 kwietnia 2020 r.

Emitentów zachęca się też do ujawnienia, w jaki sposób mierzą postęp w realizacji wyznaczonych sobie celów, na przykład bezpiecznego powrotu do miejsca pracy wszystkich pracowników w określonym terminie po zakończeniu pandemii COVID-19.

ESMA zaleca emitentom, aby ujawnili kryteria, według których przekazują informacje o innych kluczowych wskaźnikach efektywności dotyczących polityki społecznej i pracowniczej.

Dodatkowo ESMA zwraca uwagę, że coraz częstsze wykorzystywanie pracy zdalnej nieuchronnie wiąże się z kwestiami odporności infrastruktury informatycznej oraz zdolności przeciwdziałania cyberatakami oraz zarządzania nimi. W tym zakresie ESMA zachęca emitentów do ujawnienia informacji o tym, w jaki sposób uwzględnili te kwestie, jakie zasady prewencyjne wprowadzili oraz jakie są rezultaty tych działań.

ESMA przypomina emitentom, że podobnie jak w przypadku wszystkich informacji niefinansowych, ujawnienia dotyczące kwestii społecznych i pracowniczych powinny być oparte na faktach i zawierać dowody podjęcia konkretnych działań (na przykład wprowadzonych na rzecz pracowników i ogółu społeczeństwa programów ochrony zdrowia i bezpieczeństwa w związku z pandemią oraz rezultatów programu). Ma to na celu umożliwienie użytkownikom oświadczeń na temat informacji niefinansowych dokonania oceny, w jaki sposób emitenci uwzględnili lub planują uwzględnić te tematy. ESMA podkreśla także konieczność przedstawienia tych ujawnień w sposób zapewniający dostępność tych informacji dla użytkowników. Emitenci powinni zapewnić zrównoważone przedstawienie faktów, bez nadmiernego eksponowania zarówno aspektów pozytywnych, jak i negatywnych. Emitenci powinni mieć możliwość jednoznacznego uchwycenia zasad polityki przyjętych przez emitenta, działań podjętych w celu wprowadzenia tych zasad oraz rezultatów tych działań.

2.3 Model biznesowy i tworzenie wartości

ESMA zwraca uwagę, że artykuły 19a oraz 29a dyrektywy o rachunkowości wymagają od emitentów przedstawienia krótkiego opisu ich modelu biznesowego. ESMA podkreśla, że w celu umożliwienia odbiorcom oświadczeń na temat informacji niefinansowych zrozumienia modelu biznesowego oraz jego związków i implikacji w kontekście kwestii niefinansowych od emitentów oczekuje się przekazania informacji o stosowanej przez nich strategii oraz sposobie jej wdrożenia. Od emitentów oczekuje się też wyjaśnienia, w jaki sposób ich model biznesowy wpływa na kwestie niefinansowe oraz jak kwestie te wpływają na ten model, biorąc pod uwagę krótko-, średnio- i długoterminowe cele ogólne i szczegółowe emitentów.

ESMA jest zdania, że byłoby przydatne, gdyby emitenci ujawnili swoją definicję tworzenia wartości oraz – w stosownych przypadkach – wyraźnie wskazali zasady dokonywania ujawnień, które uzasadniają tę definicję. ESMA przypomina, że w wydanych przez Komisję Europejską niewiążących Wytycznych dotyczących sprawozdawczości w zakresie informacji niefinansowych²¹ wskazano, że w modelu biznesowym przedsiębiorstwa opisuje się sposób, w jaki tworzy ono i zachowuje wartości za pośrednictwem swoich produktów lub usług, i przedstawia się ogólny zarys sposobu działalności przedsiębiorstwa oraz uzasadnienie jego struktury poprzez opis sposobu, w jaki przekształca ono nakłady w wyniki za pośrednictwem prowadzonej działalności gospodarczej.

²¹ [Komunikat Komisji](#) – Wytyczne dotyczące sprawozdawczości w zakresie informacji niefinansowych (metodyka sprawozdawczości niefinansowej), Dz.U. C 215, 5.7.2017, s. 1–20 (zob. punkt 4.1).

W ślad za wspomnianymi wytycznymi ESMA przypomina, że model biznesowy ma charakter praktyczny, a więc od emitentów oczekuje się przekazywania jasnych, zrozumiałych i opartych na faktach wyjaśnień zasad funkcjonowania modelu i jego przyszłego przewidywanego rozwoju.

W związku z tym ESMA zachęca emitentów, aby przy opisywaniu swego modelu biznesowego uwzględnili stosowne ujawnienia dotyczące ich otoczenia biznesowego oraz głównych trendów i czynników mogących wpływać na jego przyszły rozwój. ESMA zachęca również emitentów do wyjaśnienia, w jaki sposób proces tworzenia wartości wiąże się z celami w zakresie kwestii niefinansowych. Ujawnienia te mogą obejmować m.in. tworzenie wartości dla akcjonariuszy oraz otoczenia rynkowego, w którym działa dany emitent. Od emitentów oczekuje się również wskazanie i wyjaśnienia, kiedy w ciągu roku sprawozdawczego nastąpiły istotne zmiany w ich modelu biznesowym oraz w ich zdolności tworzenia wartości, na przykład skutek działań podjętych przez emitenta w celu zarządzania ryzykiem fizycznym lub przejściowym związanym ze zmianą klimatu.

Jest istotne, aby użytkownicy oświadczeń na temat informacji niefinansowych zrozumieli stopień odporności modelu biznesowego emitenta na konsekwencje zdarzeń nadzwyczajnych, takich jak pandemia COVID-19. Korzystanie z pomocy państwa, wzrost lub spadek popytu na określone produkty lub usługi, zakłócenia w łańcuchach wartości, a także zasadnicze zmiany wartości aktywów i występowanie przypadków utraty wartości mogą mieć znaczący wpływ na modele biznesowe.

W związku z tym ESMA podkreśla konieczność dokonywania ujawnień na temat wpływu pandemii na model biznesowy i tworzenie wartości w krótkim, średnim i długim okresie oraz na temat strategii wprowadzonych w celu uwzględnienia kwestii niefinansowych. Może to obejmować np. plany awaryjne oraz działania w zakresie zatrudnienia będące odpowiedzią na spadek popytu na produkty lub usługi. ESMA zwraca uwagę, że szczególnie istotne może być tutaj zapewnienie przez emitenta powiązania między ujawnieniami informacji niefinansowych oraz finansowych w tym obszarze. Można to zrobić na przykład poprzez podkreślenie, w jaki sposób dane czynniki wpłynęły na wyniki finansowe i sytuację finansową emitenta w roku sprawozdawczym oraz w jaki sposób można to odnieść do zdolności dalszego tworzenia wartości przez emitenta w perspektywie czasu.

ESMA jest też zdania, że model biznesowy można przedstawić za pomocą schematycznych ilustracji, służących użytkownikom za swego rodzaju mapę ujawnień dotyczących poszczególnych aspektów modelu biznesowego.

2.4 Ryzyko związane ze zmianą klimatu

Podobnie jak w swoich wspólnych priorytetach nadzorczych z 2019 roku,²² ESMA nadal podkreśla istotność kwestii środowiskowych, zwłaszcza działań podejmowanych przez emitentów w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom zmiany klimatu i ryzyka wzrostu średniej globalnej temperatury o ponad 1,5 stopnia Celsjusza oraz w celu łagodzenia tych skutków.

²² [ESMA32-63-791](#) Stanowisko publiczne „Europejskie wspólne priorytety nadzorcze w odniesieniu do rocznych raportów finansowych za rok 2019”, 22 października 2019 r.

ESMA przypomina więc emitentom o konieczności ujawnienia, w istotnych przypadkach, informacji o ryzyku fizycznym lub przejściowym związanym ze zmianą klimatu oraz informacji o wszelkich działaniach podejmowanych w celu przeciwdziałania zmaterializowaniu się tego ryzyka oraz łagodzenia jego skutków. W swoich procesach planowania emitenci powinni wziąć pod uwagę, sposób w jaki ryzyko i szanse związane ze zmianą klimatu mogą ewoluować. W tym celu ESMA zaleca emitentom ujawnianie informacji o ryzyku w odniesieniu do poszczególnych horyzontów czasowych w celu odzwierciedlenia zmieniającej się niepewności co do perspektywy krótko-, średnio- i długoterminowej oraz co do potencjalnych konsekwencji biznesowych w poszczególnych warunkach. Emitenci mogą na przykład sporządzać ujawnienia w tym zakresie na podstawie Wytycznych Komisji Europejskiej dotyczących sprawozdawczości w zakresie informacji niefinansowych: Suplement dotyczący zgłaszania informacji związanych z klimatem.²³

ESMA zachęca emitentów, aby wyjaśnili rodzaje ryzyka związane ze zmianą klimatu oraz działania podejmowane w celu ich ograniczenia w kontekście modeli biznesowych, polityki środowiskowej oraz celów ogólnych i szczegółowych realizowanych przez emitentów w tym obszarze. Wyjaśnienia te powinny umożliwiać rozpatrywanie w szerszym kontekście ujawnień dotyczących możliwego stopnia osiągnięcia wyznaczonych celów oraz rozwianie wszelkich związanych z nimi wątpliwości.

²³ [Komunikat Komisji](#) „Wytyczne dotyczące sprawozdawczości w zakresie informacji niefinansowych: Suplement dotyczący zgłaszania informacji związanych z klimatem”, Dz.U. C 209, 20.6.2019, s. 1–30 (zob. punkty 3.1 oraz 3.4).

SEKCJA 3: POZOSTAŁE KWESTIE DOTYCZĄCE ALTERNATYWNYCH POMIARÓW WYNIKÓW (*ALTERNATIVE PERFORMANCE MEASURES – APM*)

ESMA przypomina emitentom o wytycznych²⁴, które przekazała na temat stosowania swoich Wytycznych w sprawie alternatywnych pomiarów wyników²⁵ w związku z pandemią COVID-19. W wytycznych wyjaśniono emitentom, w jaki sposób powinni przedstawić wpływ pandemii na ich działalność do celów dostosowania się do Wytycznych w sprawie alternatywnych pomiarów wyników. Ponadto wytyczne będą stanowiły dla urzędów nadzoru główny punkt odniesienia przy badaniu alternatywnych pomiarów wyników w informacjach poufnych (bieżących) publikowanych na podstawie rozporządzenia w sprawie nadużyć na rynku, w sprawozdaniach z działalności zarządu lub dodatkowych okresowych informacjach finansowych publikowanych na podstawie dyrektywy w sprawie przejrzystości oraz w prospektach publikowanych na podstawie rozporządzenia w sprawie prospektu.

ESMA zachęca emitentów, aby pamiętali o wnioskach sformułowanych w raporcie ESMA z 2019 r. dotyczących stosowania alternatywnych pomiarów wyników oraz przestrzegania Wytycznych w sprawie alternatywnych pomiarów wyników.²⁶ Emitenci powinni zwrócić szczególną uwagę na zalecenia podane w punkcie 5.4 tych ostatnich wytycznych.

²⁴ [ESMA32-51-370](#) Pytania i odpowiedzi – „Wytyczne ESMA w sprawie alternatywnych pomiarów wyników”, 17 kwietnia 2020 r. (zob. pytanie i odpowiedź nr 18).

²⁵ [ESMA/2015/1415](#) Wytyczne „Wytyczne ESMA w sprawie alternatywnych pomiarów wyników”, 5 października 2015 r.

²⁶ [ESMA32-334-150](#) Raport „Stosowanie alternatywnych pomiarów wyników oraz przestrzeganie wytycznych ESMA w sprawie alternatywnych pomiarów wyników”, 20 grudnia 2019 r.